

2026-08-26

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2026-00154

Motion om att erbjuda SAO-jobb i Nacka

Inkom den 16 februari 2026 från Desha Svenneborg med flera, (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Kommunfullmäktige bifaller förslaget i motionen om att införa studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO-jobb). Kommunfullmäktige noterar att Nacka kommun redan har ingått en avsiktsförklaring med organisationen Nästa generation Sverige om att införa SAO-jobb i Nacka.

Sammanfattning av ärendet

I motionen föreslås att kommunen inför studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO-jobb) i syfte att stärka skolnärvaron, studiemotivation och framtida etablering på arbetsmarknaden för elever i kommunens högstadieskolor samt tar fram en modell för finansiering, samverkan med arbetsgivare och uppföljning av insatsen.

SAO är en förkortning av studiemotiverande arbetslivsorientering och är en ny anställningsmodell som ger unga möjlighet att inom ramen för skolundervisningen jobba extra under ett helt år. Organisationer som Nästa generation Sverige ingår partnerskap med kommuner som kan visa att det finns förankring, resurser och en genomförandeplan för att införa SAO-jobb på utvalda skolor.

Den 21 augusti 2026 ingick Nacka kommun en avsiktsförklaring med organisationen Nästa generation Sverige om att införa SAO-jobb i Nacka.

Motionen har behandlats i socialnämnden och nämnden för arbete och försörjning. Juridik- och kanslienheten har berett det samlade ärendet till kommunstyrelsen via kommunstyrelsens verksamhetsutskott och har i det arbetet även inhämtat synpunkter från Valfärd skola.

Kommunstyrelsen har bedömt motionen som budgetpåverkande. Efter att motionen har behandlats av kommunstyrelsens verksamhetsutskott kommer motionen därför att

hanteras i samband med ärendet om mål och budget, i såväl kommunstyrelsen som kommunfullmäktige.

Ärendet

Förslagen i motionen

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 februari 2026 lämnade Desha Svenneborg med flera (MP) in en motion. I motionen föreslås att

- Kommunen inför studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO-jobb) i syfte att stärka skolnärvaron, studiemotivation och framtida etablering på arbetsmarknaden för elever i kommunens högstadieskolor samt
- Tar fram en modell för finansiering, samverkan med arbetsgivare och uppföljning av insatsen.

Beredning av motionen

Motionen har remitterats till socialnämnden och nämnden för arbete och försörjning som har behandlat motionen på sina sammanträden i juni 2026. Se en redogörelse av nämndernas synpunkter nedan.

Juridik- och kanslienheten har berett det samlade ärendet till kommunstyrelsen via kommunstyrelsens verksamhetsutskott och har i det arbetet även inhämtat synpunkter från Valfärd skola.

Kommunstyrelsen har bedömt motionen som budgetpåverkande. Efter att motionen har behandlats av kommunstyrelsens verksamhetsutskott kommer motionen därför att hanteras i samband med ärendet om mål och budget, i såväl kommunstyrelsen som kommunfullmäktige.

Socialnämndens synpunkter på motionen

Socialnämnden bedömer att SAO-jobb är en förebyggande insats som ligger väl i linje med socialtjänstens uppdrag att stärka skyddsfaktorer för barn och unga. En fungerande skolgång lyfts fram som en central skyddsfaktor, och arbetslivserfarenhet i tidig ålder bedöms kunna stärka studiemotivationen, minska risken för utanförskap och bidra till framtida kompetensförsörjning. Nämnden hänvisar även till den nya socialtjänstlagen, som betonar tidiga och förebyggande insatser. Samtidigt bedöms det vara mer ändamålsenligt att bygga vidare på den etablerade modell som utvecklats av Nästa generation Sverige än att kommunen själv tar fram en egen modell för samtliga högstadieskolor. Nämnden konstaterar därför att den pågående dialogen och samverkan mellan kommunen och Nästa generation Sverige ligger i linje med motionens intentioner.

Socialnämnden behandlade motionen på sitt sammanträde den 16 juni 2026. Nämnden beslutade att föreslå kommunfullmäktige att besluta följande.

Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen om att införa SAO-jobb i Nacka samt att utveckla en modell för finansiering, samverkan med arbetsgivare och uppföljning av insatsen. Detta sker genom att det redan finns en pågående dialog om samverkan mellan kommunen och Nästa generation Sverige för läsåret 2028/2029. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Nämnden för arbete och försörjnings synpunkter på motionen

Nämnden för arbete och försörjning bedömer att SAO-jobb kan vara en förebyggande insats som stärker ungas skolanknytning, motivation och framtidstro genom att skapa tidiga kontakter med arbetslivet. Insatsen bedöms kunna bidra till ökad jämlikhet, minskad risk för utanförskap och på sikt stärkt kompetensförsörjning. Nämnden framhåller att SAO-jobb ligger i linje med ett förebyggande arbete för barn och unga och kan minska risken för att ungdomar senare omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret. Samtidigt bedöms det inte vara kostnadseffektivt att utveckla en egen kommunal modell i enlighet med motionens förslag, eftersom Nästa generation Sverige redan har etablerat en beprövad modell för genomförande. Nämnden konstaterar att den dialog och samverkan som pågår mellan kommunen och Nästa generation Sverige ligger i linje med motionens intentioner.

Nämnden för arbete och försörjning behandlade motionen på sitt sammanträde den 17 juni 2026. Nämnden beslutade att föreslå kommunfullmäktige att besluta följande.

Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen om att införa SAO-jobb i Nacka samt att utveckla en modell för finansiering, samverkan med arbetsgivare och uppföljning av insatsen. Detta sker genom att det redan finns en pågående dialog om samverkan mellan kommunen och Nästa generation Sverige för läsåret 2028/2029. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Juridik- och kanslienhetens utredning och bedömning

SAO-jobb

SAO är en förkortning av studiemotiverande arbetslivsorientering och är en vidareutveckling av grundskolans PRAO, som i sin tur är en del av grundskolans verksamhet och schema. SAO-jobb är en ny anställningsmodell som ger unga möjlighet att inom ramen för skolundervisningen jobba extra under ett helt år. Organisationen Nästa generation Sverige ingår partnerskap med kommuner som kan visa att det finns förankring, resurser och en genomförandeplan för att införa SAO-jobb på utvalda skolor.

Eleverna arbetar två timmar per vecka under ett års tid, från vårterminen i årskurs 8 till vårterminen i årskurs 9. Arbetet är schemalagt, obligatoriskt och kopplat till tydliga krav på skolnärvaro och engagemang. Syftet med SAO-jobb är att ge tidig och strukturerad arbetslivserfarenhet, stärka elevernas kompetens om arbetslivet och hur utbildning och arbete hänger ihop, bygga långsiktig samverkan mellan skola, kommun och näringsliv samt öka skolnärvaro, studiemotivation och framtidstro.

Synpunkter från Valfärd skola

Valfärd skola ser positivt på motionens intention att stärka elevers skolnärvaro, studiemotivation och framtida etablering på arbetsmarknaden genom studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO-jobb).

Arbetslivskontakter är en viktig del av skolans uppdrag och en strukturerad samverkan mellan skola och arbetsliv kan bidra till att öka elevers motivation och ge värdefulla insikter om framtida studie- och yrkesval. För vissa elevgrupper kan en sådan insats också fungera som ett stöd för ökad skolnärvaro.

Samtidigt innebär införandet av SAO-jobb ett omfattande arbete med samordning, arbetsgivarkontakter, administration, uppföljning och kvalitetssäkring. Det kräver också resurser för att säkerställa en likvärdig hantering mellan skolor samt för att bygga upp och förvalta relationer med arbetsgivare.

Valfärd skola bedömer därför att ett eventuellt införande bör ske genom en kommungemensam modell där ansvar för samordning, arbetsgivarsamverkan, administration och uppföljning organiseras centralt. Finansieringen bör inte belasta skolornas eller Valfärd skolas ordinarie budgetramar utan finansieras av annan ansvarig enhet eller genom särskilt avsatta kommunövergripande medel.

Mot denna bakgrund ställer sig Valfärd skola positiv till att möjligheten att införa SAO-jobb utreds vidare och att en modell för genomförande, finansiering och uppföljning tas fram. En grundläggande förutsättning är dock att erforderliga resurser tillförs utanför skolans befintliga ekonomiska ramar.

Avsiktsförklaring

Den 21 augusti 2026 ingick Nacka kommun en avsiktsförklaring med organisationen Nästa generation Sverige om att införa SAO-jobb i Nacka. Genom avsiktsförklaringen åtar sig Nacka kommun att skriftligt redogöra för hur kommunen förankrat, resurssatt samt utformat en genomförandeplan utifrån de kriterier Nästa generation Sverige har formulerat för att ingå partnerskap med kommuner att införa SAO-jobb på en utvald skola. Med redogörelsen som grund kan sedan ett partnerskapsavtal undertecknas innan årsskiftet 2026/2027, i syfte att under vårterminen 2028 införa SAO-jobb på en utvald skola, samt initiera förberedelser under 2027.

Juridik- och kanslienhetens samlade bedömning

Socialnämnden och nämnden för arbete och försörjning har föreslagit att kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen om att införa SAO-jobb i Nacka samt att utveckla en modell för finansiering, samverkan med arbetsgivare och uppföljning av insatsen. Eftersom Nacka kommun numera har ingått en avsiktsförklaring med organisationen Nästa generation Sverige om att införa SAO-jobb i Nacka föreslår juridik- och kanslienheten att kommunfullmäktige bifaller förslaget i motionen.

Ekonomiska konsekvenser

Ett införande av SAO-jobb bedöms kunna medföra vissa kostnader för kommunen, främst avseende projektledning, samordning och eventuella reskostnader för deltagande elever. Några avgifter eller ersättningar till Nästa generation Sverige utgår inte.

Kostnaderna för ett eventuellt pilotgenomförande bedöms delvis kunna finansieras genom statliga omställningsmedel kopplade till den nya socialtjänstlagen. Finansieringen av såväl ett pilotgenomförande som ett eventuellt långsiktigt införande behöver dock utredas närmare.

Konsekvenser för barn

Att erbjudas arbete i tidig ålder bedöms ha positiva effekter för ungdomar, utifrån såväl beprövad erfarenhet som evidens. Arbete kan bidra till att motverka utanförskap och minska risken för att unga dras in i kriminella miljöer. Genom arbete ges ungdomar ökade möjligheter att få en egen inkomst, vilket kan stärka deras självständighet. En meningsfull sysselsättning har också visat sig främja studiemotivationen och bidra till att unga finner en tydligare riktning för framtiden. Sammantaget kan detta stärka en av de viktigaste skyddsfaktorerna för barn och unga, nämligen en fungerande skolgång.

Konsekvenser för klimat och miljö

Rubriken har inte relevans för ärendet och ärendet berörs inte av definierade inriktnings- och effektmål.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 26 augusti 2026

Bilaga 1. Motion om att erbjuda SAO-jobb i Nacka

Bilaga 2. Protokollsutdrag socialnämnden den 16 juni 2026

Bilaga 3. Protokollsutdrag nämnden för arbete och försörjning den 17 juni 2026

Sara Lauri
Kanslidirektör/bitr. stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Julia Tham
Utredare
Juridik- och kanslienheten

Beslutet ska skickas till:

- -